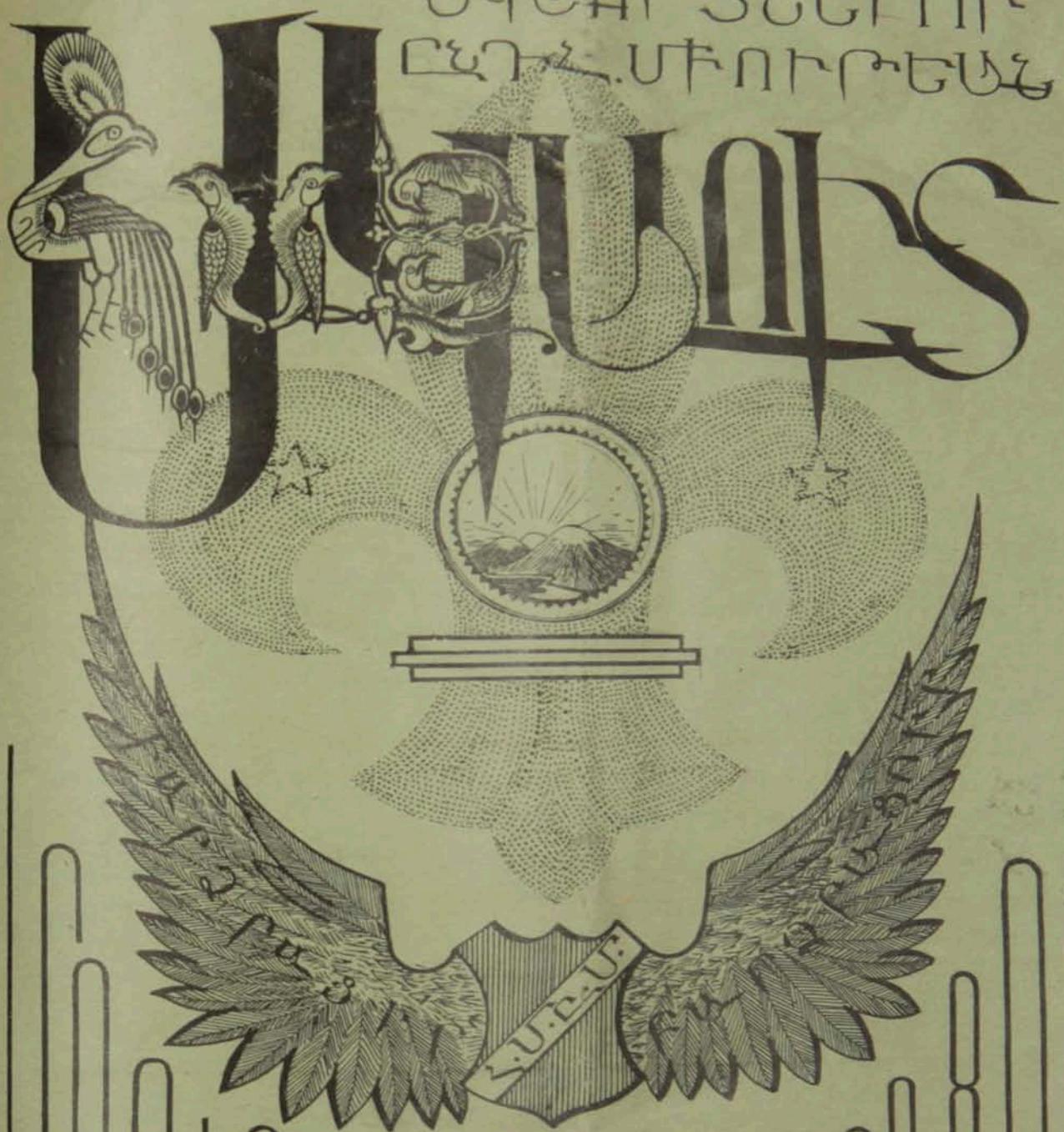

ՊԱՇՏՈՆԱՐԵՐԻ ՀԱՅ. ՄԻ ՕՐ
ՍԿԱՋԱՏՏԵՐՈՒ
ԸՆԴ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅ
SCOUT

★ REVUE MENSUELLE ★
des scouts et ramenés de nos

1 MARS

1935

1ՄԱՐՏ

No 13 Թիւ

ՀԱՅ ՍԿՈՒԲԻՏ

Պատկերազարդ ամսարեր
 Պաշտօնարեր Հ. Մ. Ը. Մ. ի և Սկաուտներու
 Հ ի մ ն ո ւ մ ծ 1 9 1 8 - ի ն
 Նամակ, յօդուած, նկար, քերպ, գիրք եւ դրամ դրկել՝
 JIRAIR MINTANDJIAN ի
 55, Rue de Meaux, PARIS (19e)

HAI SCOUT

Revue mensuelle

Organe de l'Union générale arménienne de scoutisme

Fondée en 1918

Rédaction et Administration 55, Rue de Meaux, Paris-XIX

ՏԱՐԵՎԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ (ԿԱՆԽԻԿ)

Ֆրանսա Սուրբա, Պալֆաններ	20 Ֆր.
Ուրիշ երկիրներ	30 Ֆր.
Սկաուտական բալոր հիւղերու անդամներուն ՊԱՐՏԱԿԱՐԻՉ	15 Ֆր.
Զեռքէ հասր	2 Ֆր.

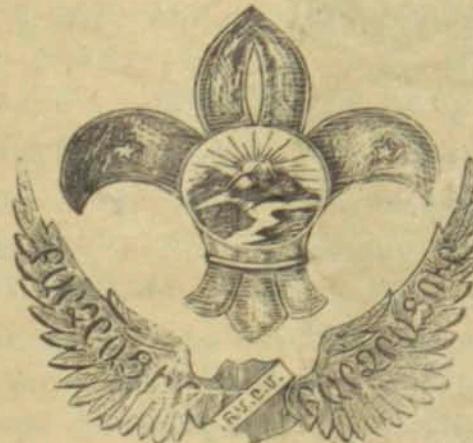
ԲՈՂԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հայ Սկաուտին խօսքը	էջ
Լուրեր Սկաուտա - Մարզական	« ՀԱՅ ՍԿՈՒԲԻՏ »
Հայաստան	17
Սկաուտին անկիւնը	19
Երեցներու անկիւնը	3 . ՊԱՊԷՍԵԱՆ
Մարմանակրանք	20
Բուրգեր	ՄԿԱՈՒՏ . Թէթ . ՅԱՆԶ .
Սկաուտական խաղեր	23
Մարմանակրանք	ՄԿԱՈՒՏ . Թէթ . ՅԱՆԶ .
Շրջանաչեղանձնութիւն	25
Շրջանաչեղանձնութիւն	ՇՐՋԱՆԱՅԵԱՅ ԵՂՋԵՐՈՒ
Բուրգեր	27
Սկաուտական խաղեր	ՇՐՋԱՆԱՅԵԱՅ ԵՂՋԵՐՈՒ
Լուրեր Փարիզի Սկաուտներէն	28
	ԳՐ. Խ . ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
	29
	ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
	30

ՀԱՅ ԱԿԱԴԵՄԻ

ԲԱՐՁՐԱՑԻՐ

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԵԽ ՍԿԱՌԻՑՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Ե. Տարի թիւ 13 1 Մարտ 1935 1 Mars 5me Année № 13

ՀԱՅ ԱԿԱԴԵՄԻՑԻՆ ԽՈՍՔԸ

Ահա սկառուտական 1934 - 1935 տարեցրջանի երկրորդ եռամսեան լրանու վրայ է . տեղեակ չենք թէ՝ Միութեանս Վերին Մարմնոյ եւ մեր ուղարկած շրջաբերական - Հրահանգները ի՞նչ չափով իրականացած են՝ մեր Շրջաններէն, Ենթաշրջաններէն, Մասնաճիւղերէն, Խումբերէն եւ Խմբակներէն ներս :

Մեր մէջ կազմակերպչական ոգին պակաս է . կը ցանկանք ունենալ ներքին գորաւոր կազմակերպութիւն եւ կարգապահութիւն . ի զուր, որովհետեւ հասարակ քաղաքացիական կրթութիւնն իսկ կը պակսի մեր մօտ, եւ մեր բոլոր գործերը, այդ պակասէն տարուելով՝ կը դառնան « տնավարի » որմէ՝ կը տուժէ Միութեանս կարգապահութիւնը եւ կազմակերպչական մեքենան որով կը դառնանք անկարգ, անկազմակերպ ինչ որ կը նշանակէ մեր հաւաքական կազմակերպչական անընդունակութիւնը՝ աղքային, Փիլիքական եւ մտաւորական մարդերու մէջ :

Տարիներէ ի վեր անզօր եղած ենք միութեանական կազմակերպութիւնը ի գլուխ հանելու, մանաւանդ սկառուտական մարզին մէջ, ըստայ այդ հաւաքական թէ անհատական ջանքերով : Այսօր քիչ թէ զօրաւոր դիրք մը պէտք է ունենայինք, այդպէսով կանխելու շատ մը գժուարութիւններ, որոնց հետեւանքները կրեցինք եւ զեռ կրելու վրայ ենք : Ինչո՞ւ, չի կարողացա՞նք թէ չուզեցինք, ո՞չ մէն եւ ո՞չ ալ միւսը : Ոմանք, տեսնելով Հ. Մ. Լ. Մ. Ի և Սկառիցնիթեան ուժ մը ըլլալը, եւ չունենալով զայն իրենց հովանիին տակ, իրենց ամին մէջ, ստեղծեցին անհասկացողութիւններ մեր շարքերուն մէջ իսկ, եւ ա-

հա՛ այսօր կարգապահական եւ կազմակերպչական մեքենային թուլութեամբ, կը գտնուեինք աստիճանաչափի ամենավերջին կէտին վրայ:

Կարգապահօրէն հաւս քական աշխատանքի այդ կազմակերպչական պակասն է որ մեղ կը թելադրէ ամրացնել մեր ինքնօգնութիւնը եւ իրերօգնութիւնը « Բարձրացիր - Բարձրացուր » , նոյն իսկ ներկայ տաղնապին մէջ, ուր կաշկանդումները շատ են, պէտք է ամէն ջանք թափել, արդիւնաւորել ջանքերը, պահելով կարգն ու կանոնը, մէկ խօսքով վերակազմութիւն, սիրելով դմիմիանս, առանց զանց առնելու քաղաքացիական կրթութիւնը, քալելով ու գործելով կազմակերպչական ուղղութեամբ, կողմնացոյց ունենալով Հայ Սկառտին Խօսքն ու Դաւանանքը: Ահա այն ատեն մեր ՄիՈՒԹԻՒՆԸ, աստիճանաչափին վրայ կը բարձրանայ իրեն արժանի տեղը միեւնոյն ատեն արժանի ըլլալով Հայ ժողովուրդի վստահութեան եւ զառնալով մեր մատաղ, նորահաս ոերունդին կենսատու վառարանը: Ահա՝ այն ատեն միայն այս օրուան դեկավարներս, ճակատաբաց եւ գոհունակ կընանք հրճուիլ, տեսնելով վազուան Հայ Քաղաքացին:

Փարիզ

« ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՑ »

Պուլկարիոյ - Պուրկազի Սկառտիները

ԼՈՒՐԵՐ

ՍԿԱՌԻՏԱ-ՄԱՐԶՈՒՅԱՆ

* * ՀԱՅԱՍՏԱՆ . — Թիֆլիսի մէջ գեկտ . 29-ին սկսած են ծանր աթլէթիզմի անդրկովկասեան մրցումները , որոնց մասնակցած են Հայաստանի , Վրաստանի եւ Ասրալէյճանի ծանր աթլէթները : Մրցումներու առաջին օրն իսկ Հայաստանի ծանր աթլէթ եւ Միութենական ախոյեան Ս . Համբարձումեան «սեղմում երկու ձեռքով » ձեւի մէջ կոտրած է իր նախկին մրցանիշը՝ 110 քիլո 890 կրամ — 113 քիլո 300 կրամ : Ամենամեծ յաղթանակը որ տարած է այդ օրը Ս . Համբարձումեան « ձախ ձեռքով » վերցնելու ձեւն է , որով ան հաստատած է Համաշխարհային նոր մրցանիշ 95 քիլո 800 կրամով :

Նոյն ձեւի մէջ նախկին մրցանիշը կը պատկանէր Գերմանիոյ , ուր ծանր աթլէթ Ռեխո բարձրացուցած էր 95 քիլո : Նոյն այդ օրը Հայաստանի մարզիկները Մանուկեան եւ Մատալեան հաստատած են անդրկովկասեան չարք մը նոր մրցանիշեր :

* * ՌՈՒՄԱՆԻԱ . — Ս . Ծննդեան Խթումի գիշերը Պուքրէշի Հ . Մ . Բ . Մ . ի սկառուտ եւ անդամները , ազգայիններու տանը « աւետիս »ի պատեցան . ունեցան 23,000 լէյ հասոյթ :

* * ՊԱԼՔԱՆՆԵՐ . — Յունաստանի , Ռումանիոյ եւ Պուլկարիոյ Փութպոլիս ազգային խումբերուն մէջ , կայ մէկ մէկ Հայազգի մարզիկներ , որոնք պատուարեր մասնակցութիւն մը կը բերեն :

* * Սոֆիայի Մարմնակրթանքի Գերագոյն Խորհուրդը զօրավար Գապլէշքովի նախագահութեամբ գումարուած խորհրդակցական ժողովի մը մէջ առաջարկած է տեղւոյն Հ . Մ . Բ . Մ . ի Վարչութեան ատենապետ Պ . Աւետիս Ռումանի ձուլել Հ . Մ . Բ . Մ . լ . Բ . տիվիզիոնի պատկանող պուլկարական ո եւ է մարզական միութեան հետ , ինչ որ մերժուած է :

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ . — Հ . Մ . Բ . ի եւ Սկառուտներու թաւրիզի Մասնաճիւղը 500 սկառուտ եւ կայտերով տուաւ իր մարզահանդէսը 24 սեպտեմբերին : Տեղի ունեցան մարզական եւ սկառուտական զանազան հետաքրքրական խաղեր : Հայ սկառուտներու ձեռք բերած յաջողութիւններուն մասնաւոր գնահատանքն ըրած են պարսկերէն « Սահանդ » թերթը եւ Առաջնորդ Տէր Ներսէս Արքալազան :

ՃԱՄԲԱՐ ԱԽՍՏՐԱԼԻԱՑԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ

29 դեկտ . 1934-ին Ֆրէմսթօնի (Աւստրալիա) մէջ աւստրալիացի սկառուտներու ճամբարը բացուած յայտարարած է կղզիին ընդհ . կառավարիչ՝ Սըր Այզաք Այզաք , հանդիսաւոր կերպով ընդունուած է բանակավայրին մէջ Պէյտըն Բառուէլէ : Տեղի ունեցած է 11,000 սկառուտներու տողանցքը եւ հակառակ խիստ դէշ օդին , հազարաւոր այցելուներ խուժած են Ֆրէմսթօն , տեսնելու համար սոյն « ճամբար »ը :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

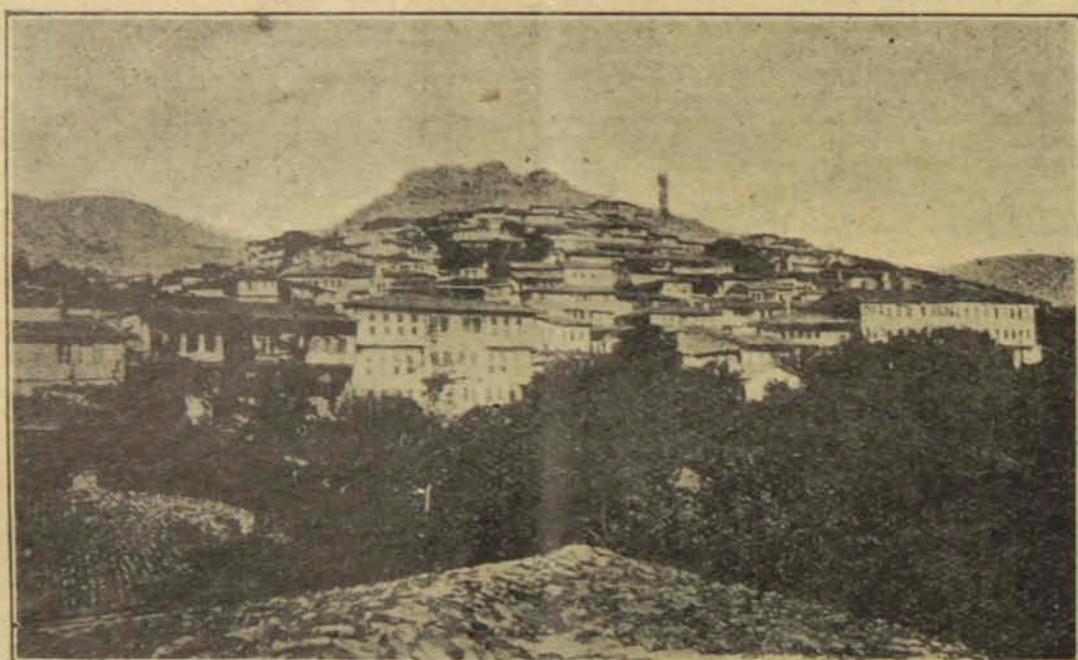
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

(Նարունակութիւն նախորդ քիւէն)

41. — ԵԽԴՈԿԻԱ (Թոքատ) . — Իրիս գետին թողանլը — Առ անուն գետակիցին վրայ գեղեցիկ քաղաք : Ունի 7 եկեղեցի և 2 վանք :

Մօտը կայ Կոմանա քաղաքին աւերակները : Հոս մեռած ու թաղուած է Յովհան Ռոկեբերան հայրապետը, որ կ. Պոլսէն այս կողմերը աքսորուած էր 404 թուականին, այսինքն, հայ զրերու գիւտէն ?????? տարի առաջ (Պատ. 20) :

Ունի երկու վանքեր . Յովակիմ — Աննա և Պիղէրի գիւղին մէջ Յովիան — Ռոկեբերան :

Պատկեր 18. — Եւդոկիա (Տեսնել նախորդ քիւր)

Շուրջը կան Գրիգորիս, Արքօվա, Պիսկիւննիւս, Վարագ, Էնտիգ գիւղերը :

42. — ԶԻԼԵ, հին անունը Զելա : Մօտը կար Անահիտի եւ պարսկական ուրիշ աստուածներու աաճարը :

Այս քաղաքին մատերը եղող Կազիուրա անուն գիւղին առջեւ Հռոմայեցի Յուլիոս Կեսար, Պոնտոսի Միհրդատ թագաւորին տղուն փառնակին վրայ յաղթանակ մը տանելով՝ Հռոմ գրած է սա կարճ խօսքը, վէնի, վիտի, վիչի (եկի, տեսի, յաղթեցի) :

43. ԱՄԱՍԻԱ . — Իրիս գետին երկու եզերքը՝ գեղածիծաղ բարերեր հովիտի մը մէջ քաղաք, որ եղած է Պոնտոսի թագաւորներուն մայրաքաղաքը : Համբաւաւոր են իր պառւղները, մանաւանդ մշկահոտ խնձորը եւ խիստ անոյշ սալորը :

Ծննդավայրն է յոյն աշխարհագիր Ստրաբոնի : Այս քաղաքը 2,500 տարիէ և վեր իր անունը պահած է անփոփոխ : (Պատ. 19) :

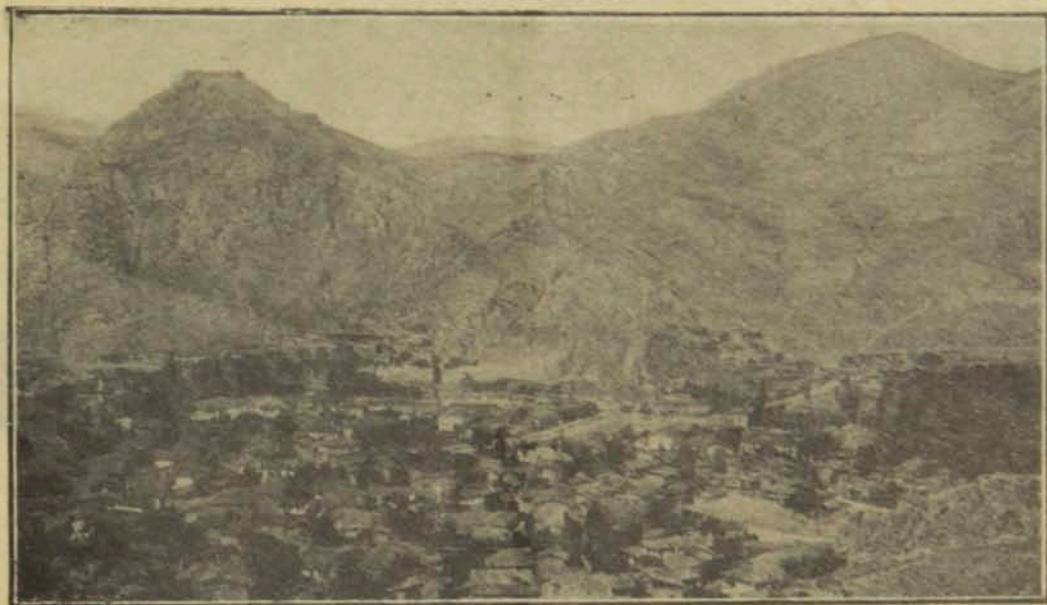
44. ՄԱՐԶՈՒԱՆ. — Պոնտոսի կարեւոր քաղաքներէն մէկը, որ կը դանուի ընդարձակ դաշտի մը մէջ: Ժամանակ մը անցած է Հռոմայեցիներու ձեռքը:

Մօռը կայ Հաւզա անուն դիւղը, որ համբաւաւոր է իր տաք ջուրի ջերմուկներովը, որոնք ծանօթ էին Հռոմայեցիներուն:

Մարզուան շատ վնասուած է 1822-ի երկրաշարժէն:

Հաճելի ուխտատեղի մըն էր կէս ժամ հնուու Ս. Աստուածածնի վանքը, ուր կը հաւաքուէր ահազին թիւով հայութիւն Մարզուանէն, Սիմ — Հաճի — Դիւղէն եւ Ամասիայէն՝ Վարդավառի եւ Աստուածածնի տօներուն առթիւ:

45. ՇԱՊԻՆ — ԳԱՐԱ. — Հռոմայեցի զօրավար Պամպէոսի կողմէ կառուցուած էին բերդաքաղաք:

Պատկեր 19. — Ամասիա

Մօռերը կան արծաթախառն կաղաքի եւ ընտիր պաղլեղի հանքեր:

Ծննդավայրն է Հայոց հերոս Զօրավար Անդրանիկի:

Նշանաւոր է սեւ քարաժայուի մը վրայ բիւղանդական կայսրներու ժամանակէն մնացած բերդը:

46. ԷՆՏՐԻՍ. — Հռոմայեցի զօրավար Պամպէոսի հիմնած քաղաքը, որ կը կարծուի թէ չին առենը յիշուած նիկոպոլիսն է: Մաղկած է Հռոմայեցի Օգոստոս Կայսեր օրով:

47. ՏԱՐԷՆՏէ. — Միջին դարու մէջ ամուր բերդաքաղաք:

48. ՏԻՎՐԻԿ. — Հիւսիսային արեւելեան կողմը կայ ԶիՄԱԹԱ. դիւղը, որ ծննդավայրն է Յակոբ Պատրիարք Նալեանի:

49. ԿԻՒՐԻՆ. — Համբաւաւոր էր ցփսին:

50. ՆԻԲԱԼԻՐ (Նէոկեսարիա). — Գայլզետի վրայ չին քաղաք: Պոնտոսի ժայրաքաղաք եղած է Հռոմէական կայսրութեան ժամանակ:

51. ԿԱՐԻՆ (էրզրում). — Մէծ — Հայքի մէջ բարձր լեռնադաշտի մը մէջ կառուցուած քաղաք, որ ժամանակին եղած է Հայաստանի մայրաքաղաքը: Մօռերը կ'աճի շուշանազգիներու ընտանիքէն կակաջներու սեռ մը, որ կը կ'ուի հայկական կակաջ (Թուլիփա Արմենիակա): (Պատ. 21):

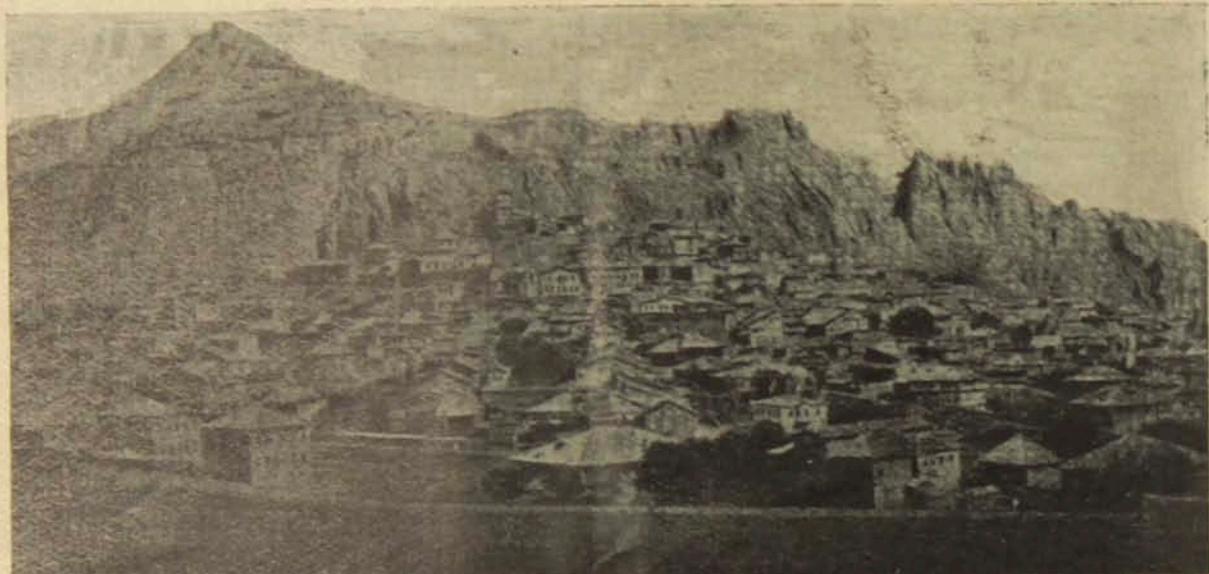
Ունի ցուրտ, բայց առողջ կլիմա:

52. ԵՐԻՉԱ (Երզնկա) . — Բարձր - Հայքի բարերեր դաշտին մէջ կառուցուած պատմական հին քաղաք :

Հոս կանգնուած է Անահիտ դիցուհիին սովորոյլ արձանը և ոլաշտուած է 400 տարի :

Մօռը կայ Սեպուհ կամ Գոհանամ լեռը :

53. ԲԱԲԵՐԻԴ (Փայտուրիթ) . — Ճորոխ գետին եղերքը : Ունի հանքային ջուրեր : Առաջին անգամ իր անունը յիշուած է Երուանդի օրով : (Պատ. 22) :

Պատկեր 20. — Շապին - Գարահիսար

Պատկեր 21. — Կարին

54. ԿԱՄԱԽ (Քէժախ) . — Հին ատենը Անի Ամրոց անունով ծանօթ քաղաք, ուր կանգնուած էր Արամազդի մեհեանը : Հոս կը գտնուէր նաեւ Մեծն - Տըրդատի, ինչպէս նաեւ Գրիգոր Լուսաւորչի զաւակներուն ու թոռներուն գերեզմանը :

55. ՊԱՅԱԶԻՑ . — Հին ատենը Գարոյնի անունով ծանօթ բերդաքաղաք : Այժմ կիսաւեր :

56. ԱԼԱՇԿԵՐԾ . — Բ. գարուն հիմնուած քաղաք, որ հայ պատմութեան մէջ յիշուած Վաղարշակերտն է :

ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ ԱՆԿԻՒՆԸ

ՈՒՂԵՑՈՅՑ - ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Դ.

ՍԿԱՌԻՏԻՆ ԴԱՒԱՆԱՎՔԸ

Ժ. — ՍԿԱՌԻՏԸ ԱՇԽԱՏԱՍԽԵՐ ԵՒ ԿՈՐՈՎԴԻ Է: Սկառուտը աշխատութիւնը իրեն համար օրինք կ'ընդունի եւ սովորութիւն կ'ընէ: Ան իր կեանքին ամէն մէկ ժամը կը ջանայ արդիւնաւոր ընել, որովհետեւ առանց աշխատանքի որ եւ է յաջողութիւն ձեռք չի բերուիր: Ծոյլ տղան կրնայ սկառուտութեան մէջ յառաջդիմել, եւ շուտով կը հետաքրքրուի սկառուտական աշխատանքներով: Սկառուտը կորովի ըլլալուն չի յուսահատիր իր կեանքին մէջ յառաջ եկած դըժուարութիւններէն եւ կամքի ուժով կը ջանայ յաղթել անոնց, մէկ խօսքով սկառուտը կ'արհամարհէ վհասութիւնը:

ԺԱ. — ՍԿԱՌԻՏԸ ՏՆՏԵՍՈՂ Է: Սկառուտը գիտէ տնտեսել իր ունեցած գոյքերը, ժամանակը, առողջութիւնը, եւ լաւ մատակարարել իր զբամը: Սկառուտը զուր տեղը չի փնտաներ առարկայ մը որ կրնայ օրին մէկը օգտակար ըլլալ, անհրաժեշտ չեղած տեղ մը գրամ չի վատներ: Սկառուտը առիթը չի փախցներ իր գրամները անտեսելու որպէս զի երբ առիթը ներկայանայ իր ծախքերը իր զրամոլ իսկ հողալու եւ ուրիշն բարիք մը ընելու կամ օդնելու: Սկառուտը ուրիշն սեփականութիւնը կը յարդէ եւ անոնց վնաս չի պատճառէր: Ամէն սկառուտական խօսմք ունի իր խնայողական անտուկը, զոր միշտ օգտակար հանդիսացած է սկառուտական արշաւներու եւ բանակումներու ընթացքին, առկէ զատ, իւրաքանչիւր սկառուտ պարտի ունենալ իր խնայողական անտուկը:

ԺԲ. — ՍԿԱՌԻՏԸ ՄԱՐՔՈՒԻՐ Է ՄՏԱԾՈՒՄՈՎ, ԽՕՍՔՈՎ, ԵՒ ԳՈՐԾՈՎ: Սկառուտին միտքը երբեք գէշ խորհուրդներու ծնունդ չիտար: Սկառուտին լեզուն ալ իր հողիին պէս մաքուր է, ան խօսելու ժամանակ աղտոտ խօսքեր եւ հայնոյանք չի դործածեր:

Սկառուտը ոչ մէկ աղտոտ զործ չի կատարեր, առախօսութիւն, զրպարտութիւն, բանարկութիւն, եւն., եւ այս տեսակ տղեղ արարքներէ խսպառ հետու կը մնայ: Սկառուտը գիտէ նաեւ իր մարմինը մաքուր պահել, մաքութիւնը անհրաժեշտ է առողջութեան համար, ամէն հիւանդութիւն աղտոտութենէ յառաջ կուգայ: Դաւանանքի այս հատուածը թէեւ ամենէն վերջը դըժուած է, բայց չառ կարեւոր է, անիկա ամբողջ դաւանանքը իր մէջը կը պարունակէ:

ԽՈՍՑՈՒՄԸ տես, թիւ 10-ի կողքին վրայ:

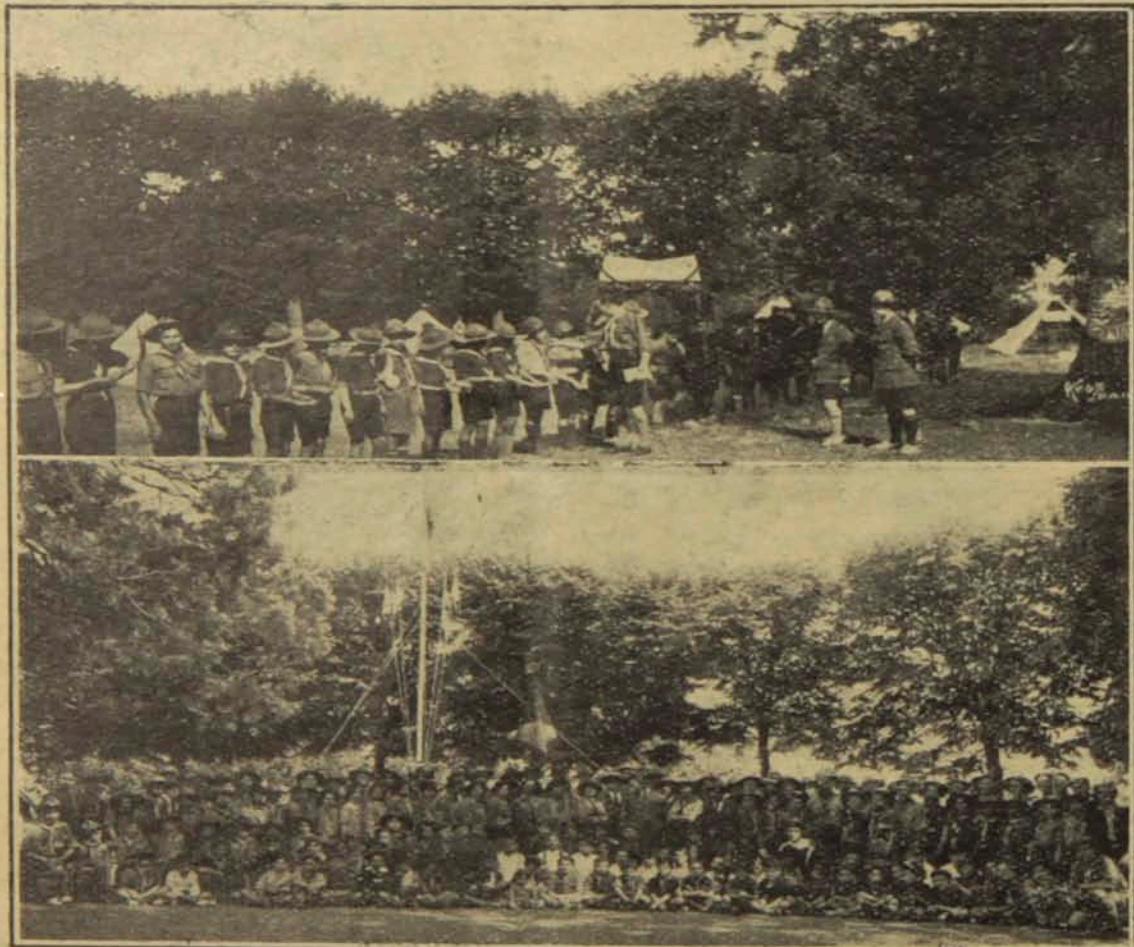
ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՏԻՆ ՆՇԱՆԱԲԱՆԸ. — Եթէ հայ սկառուտին գաւանանքը առնենք եւ կարծ խօսքի մը մէջ ամփոփենք, չենք կրնար աւելի լաւ եւ աւելի կըտրուկ կերպով բացատրել զայն քան հայ սկառուտի նշանաբանովը որն է՝

ԲԱՐՁՐԱՅԻՐ — ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՐ

Այս երկու բառերուն մէջ խտացուած է այն ամբողջ պարտականութիւնը որ վերասպահուած է հայ սկառուտին: Սկառուտը նախ պիտի բարձրացնէ իր անձը, պիտի հրահանդէ զայն, պիտի կրթէ ու ինքլինքը պիտի հասցնէ այնպիսի

վիճակի մը որ կարենայ օդնել ուրիշներուն, բարիք զործել անոնց, ազնուացնել զանոնք եւ այդպէսով ամէն կերպով բարձրացնել:

ՍԿԱՈՒՏԻՆ ԿԸՐԳԱԽՕՍՔ. — Սկաուտ մը միշտ եւ ամէն վայրկեան պատրաստ պէտք է ըլլայ որ եւ իցէ օգտակար եւ շինիչ զործի մը համար, «սկաուտ» կը նշանակէ նաև փոխադարձարար պատրաստակամութիւն եւ անձնութիւն թիւն, այդպէս աշխարհիս բոլոր սկաուտները իրենց նշանաբաններէն զատ ընդունած են կարգախօս մը՝ որն է Միշտ պատրաստը:

- 1) Ալժորվիլի սկաուտները Շրջ. Սկաուտ պետի այցելութեան պահուն :
- 2) Փարիզի Երբաշրջանի սկաուտական կազմը կ'ընդունի ազգ. սկաուտ պետը :

ԵՐԵՑՆԵՐՈՒ ԱՆԿԻՒՆՅԻ ։ Գ.

ՏՐԱԳԻՐ-ԿԱՆՌՆԱԳԻՐ ԵՐԵՑ ՍԿԸՆԻՏՆԵՐՈՒ

ՃԱՆԱՋՈՒՄ ։ — Անմիջապէս որ փաղանգ մը կազմուի, պէտք է տեղեկացուի հայ սկառատներու լնդէ . Միութեան Շրջանային Մարմնոյն, և յիտ վեցամսեայ զործունէութեան ու Շրջ . պետի քննութեան, երբ տեսնուի թէ փաղանգը օրինաւորապէս ընթանալու վրայ է, վերջնոյն կողմէ Ազգ . պետի կը տեղեկազրուի, և Վերին Մարմնոյ որոշմամբ կը ստացուի վաւերացման ու ճանաչումի զրաւոր հրամանը :

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ։ — Ա. Փաղանդի Խորհուրդ : — Փաղանդը կը զեկավարուի « խորհուրդ » մը, որուն կը նախադահէ Խ. Խ. Հ. : Խորհուրդի մաս կը կազմեն բոլոր « օծեալ » երէցները : Խորհուրդն է որ կ'որոշէ փաղանդի ամբողջ զործունէութեան ծրագիրը . կ'ընտրէ փաղանդի պետը, աղնականը, ուսուցիչները (Էնսքրիւքքէո) և սոյն որոշումները կ'ենթարկէ Շ. Գ. Մարմնոյ : Ապա կ'ընտրէ իր գանձապահը, քարտուղարը և գոյքապահը : Կ'որոշէ « թեկնածու » ներու ընդունուելու կամ մերժուելու պարագաները : Նոյնպէս կը բաժնէ փաղանդը « կորիգներու » և կ'որոշէ անոնց « ուահվիրաները » (առաջնորդ) : Բ) Փաղանդի Պատուոյ Ատեանը կը կազմուի Խ. Խ. Հ. Հ. ատենապետ : Խմբապետէն Բ. ատենապետ :

Ուսուցիչներէն, ուահվիրաներէն և օծեալ երէցներէն : Նոր կազմութեան միջոցին Խ. Խ. և խմբապետէն : Պատուոյ Ատեանը կը հաւաքուի հետեւեալ պարագաներուն՝ 1. — Թեկնածու, նորընծայ և օծեալ երէցներու ձեռնադրութիւն : 2. — Շքանշանի և վկայանի յանձնում և 3. — Կարգապահական (տիսիրլին) խողիրներու համար :

Գ. — « Կորիգ »: Փաղանդի մը երէցները կորիգներու (խմբակ) կը բաժնուին, իրենց աշխատանքները տանելու համար :

Դ. — Երէց սկառատները կ'ընտրեն, Խ. Խ. Ռ՝ փորձառու, զործունեայ և տարէց խմբապետէ մը, որ ընդհանրապէս կ'ըլլայ մասնածիւղի աւագ խմբապետը, կամ առ ի չգոյէ խմբապետի, իրենց ենթաշրջանի կարող խմբապետներէն մին : Խ. Խ. ի ուարտականութիւնն է՝ իր լաւ խորհուրդներով հոկել փաղանդի ճակատագրին վրայ, փաղանդի խմբապետին հետ համախորհուրդ :

Ե. — Փաղանդի պետը կ'ընտրուի Երէցներու Խորհուրդէն և կը վաւերացուի Շ. պետի խողովակով Ակաուտ Վերին Մարմինէն, ուսափ Ազգային պետէն . (Խ. Խ. նմանապէս) . Փաղանդի խմբապետը իր ընտրութենէն և օծեալ երէցի կարգն անցնելէն յետոյ իրաւունք ունի կրելու խմբապետի աստիճանն և Ռ. Ս. գիրերը . — իր պարտականութիւնն է Խ. Խ. ին հետ համախորհուրդը վարել փաղանդի ճակատագրիրը և զայն առաջնորդել դէպի բարձրը :

Զ. — Փաղանդի պետի օգնականը ունի միեւնոյն պարտականութիւնները ինչ որ ունի խումբի մը փոխ խմբապետը և օծեալ երէցի կարգէն վերջ աստիճան կրելու իրաւունք ունի :

Է. — Ուսուցչի (Էնսքրիւքքէո) պարտականութիւնն է ըլլալ մասնաւոր ձիւղի մը (մասնապիտութիւն) քաջածանօթ և ուսուցանել թէ՛ թեկնածու Երէցներու և թէ Երէցներու : Աստիճան կը կրէ օծեալ ըլլալէ վերջ միայն :

Վերոյիշեալ աստիճաններու անուանումը կը վաւերացուի, Շ. պետի խոզովակով՝ Սկառուտ. Վերին Մարմնէն, Եթէ՝ յիշեալները կատարած են լիուլի իրենց միութենական պարտականութիւնները, որոնք են, 1) Ինքնութեան տոմս (եռամսեայ վաւերացումով), 2) Ամսավճարներ, 3) Բաժանորդագրութիւն «Հայ Սկառուտ»ի, 4) Թեկնածուի մը ներկայացում եւ 5) Ապահովագրութիւն:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ. — Կազմակերպուած փաղանգի մը լու ընթացքին համար, հետեւեալ տոմարները պէտք է բծախնդիր կերպով բռնուին. այդ տոմարները ամէն եռամսեայի պէտք է քննուին Խ.Խ.Էն, եւ Ազգ. պետի ու Շ. պետի ամէն ոնցքին ներկայացուեն ու վաւերացուին իրենցմէ : Այդ տոմարները հետեւեալներն են. — 1) Անուանական տոմար մը, ամէն մի երէցի յատուել 3-4 էջ, ուր գրուած պէտք է ըլլան յիշեալին, ինքնութեան տոմսի, մայր տոմարի թիւը, ամսականները, ապահովագրութեան թիւը, ծննդեան եւ այլ մանրամասնութիւնը, միութենական աստիճան, կարդ, չարք, եւն. ամէն մի մանրամասնութեամբ. քննադատութեան եւ գնահատանքներու բաժին. առողջապահութեան եռամսեայ ցուցակ եւ եթէ կարելի է Փիշ-կրաֆիք մը: 2) Տոմար մը փաղանգի գործունէութեանց տեղեկադիրներու: 3) Տոմար մը փաղանգի խորհուրդ և Պատուայ Աստեանի համար: 4) Տոմար մը փաղանգի սնտուկին համար:

Ե. — ՓԱԼԱՆԳԻ ՀԱՆԴԻՍԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ա. Թեկնածուի մը ընդունելութիւններ

Փաղանգի պետին առաջարկին վրայ երբ, Խորհուրդը կ'որոշէ ընդունիլ թեկնածու մը, վերջինս կը տեղեկացուի եւ մասնաւոր հրաւէրով կը կանչուի ներկայանալ երէցներու Պատույ Ասեանին, ուր նախագահը կ'ընդունի զինքը մի քանի բարի գալուստի խօսքերով, նամանաւոնդ յիշեցնելով թեկնածուին, յառաջիկայ թէքնիքի լրջախոհ պատրաստութիւնները եւ ծառայութիւնները:

Բ. Նոր ընծայ երէց

Խ.Խ.Ն փաղանգի պետին առաջարկով կը հրաւիրէ Պ. Ասեանը նոր ընծան ընդունելու համար. այս արարողութեանց կարելի է հրաւիրել սկառուտական շարժման բոլոր ճիւղերէն ներկայացուցիչներ (աստիճանաւոր թէ շարքային), հրաւէրները կը կատարուին Խ.Խ.Էն: Բոլորին ներկայութեան նոր ընծան կը հրաւիրուի զինքը իր քննութեանց մէջ պատրաստող երէցէն, հաւաքոյթի կեզրոնը, նախագահին դիմացը, որ բարեւելէ վերջ կը խնդրէ որ ընդունուի նորընծայ երէցներու կարգին. Խ.Խ.Ն կը յայտնէ Պատույ Ասեանին եւ ներկայ երէցներուն թէ ո եւ է ըսելիք մը չունի՞ն իր մասին, ուրկէ վերջ, փաղանգի Խ.Ն մի քանի հարցումներ կ'ուղղէ եւ զինքը կը ներկայացնէ իրը նորընծայ, նախագահին եւ ներկաներուն. — Նախագահը կ'ընդունի Խումքի եւ Միութեան պաշտօնապէս անդամ: Այն ատեն Խմբապետը Նոր Ընծային կը յանձնէ ուսնոց ժապաւէնը եւ փողկապը որոնք իր նշանակներն են (գաւազան եւ Ռ. Ս. օծեալներու նշանակներն են):

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՈՒՂԵՑՈՅՑ

I

Մարմնակրթանքի վերաբերեալ, տեսական փորձ մը չէ որ « Հայ Սկառա-
տակ այս թիւէն սկսեալ լոյս կ'ընծայենք, ըսել կ'ուզենք որ գրասենեակի կամ
աշխատատեղիի մը մէջ չէ որ պատրաստուած է այդ, այլ ընդհակառակը, եր-
կար տարիներ ուսուցուած եւ գործնականօրէն կիրարկուած է բնութեան ծո-
ցին մէջ, միլիոնաւոր անհատներու վրայ, առանց տարիքի, սեռի, կազմուած-
քի եւ զրազումի նկատառութեան :

Ուրեմն փորձարական եւ գործնական այդ ուղեցոյցը ներկայացնենք « Հայ
Սկառատակ »ի միջոցաւ :

Մարմնակրթանքի գործնական ուղեցոյցը տալով մեր գլխաւոր նպատակն
է, Փիզիքական կատարեալ բարելաւման հասցնել հայ մանուկը՝ « գործնակ-
ձեւ »ի ամենազգու, արագ եւ պարզ միջոցներով :

Երբեք չի կարծուի սակայն որ, այն փորձերը զորս հոս պիտի բացարենք,
նորութիւններ են . ո՞չ, ամենահին ժամանակներէ սկսեալ եւ բոլոր այն երկիր-
ներու մէջ, ուր՝ Մարմնոյ Մշակումը ի պատուի էր, շատ ոչինչ տարրերու-
թիւններով արդէն կը կատարուէին միշտ անոնք, նոյն խոկ Քրիստոսէ առաջ-
օրինակ՝ անդամներու, իրանի եւ վզի . . . փորձեր, վազել, ցատքել, լողալ,
սուզուիլ, նետել, մագլցիլ, եւ այլն :

Մարմնակրթութեան մէջ, մասնաւոր խմբային ներզաշնակութեամբ կամ
զինուորական կարգապահութեամբ շարժումներ ստեղծել՝ յառաջդիմութիւն
ըսել չէ՝, այլ յատկանչել, փորձառութեամբ եւ գործնականօրէն, այսինքն,
ուշադիր ակնարկով եւ զիտութեամբ բնորոշել շարժմանց արդիւնքները, եւ
ըսել թէ, այսինչ անձի այսինչ շարժումը, եւ այնինչ անհատին այնինչ փոր-
ձերը լաւագոյն եւ օգտաշատ են :

Մեր նպատակն է, բացարել եւ դասաւորել այդ փորձերը, լաւագոյն աշ-
խատանքներով, աւելի շատ հասնելու համար Փիզիքական կատարելազործ-
ման :

Մարմնակրթանքի գործնական ուղեցոյցը կը պարունակէ՝

Ա) Գլխաւոր մաս մը, բաղկացած հետեւեալ 8 փորձերու խմբաւորումով
որոնք են, քալել, վազել, ցատկել, լողալ, մագլցիլ, վերցնել, նետել եւ ինք-
նապաշտպանութեան գլխաւոր միջոցներ, որոնք կը կոչուին անհրաժեշտ փոր-
ձեր :

Բ) Նախապատրաստական մաս՝ ուր կան բնորոշուած փորձեր, մարմնոյ
զանազան մասերուն համար, որոնք են՝ անդամներու, գլխու եւ իրանի կազ-
մութեան պարզ փորձեր, յօդուածներու սովորական խաղով, կախուելով,
կոթնելով, հաւասարակչութեամբ ցատկուուքով եւ շնչառութեամբ :

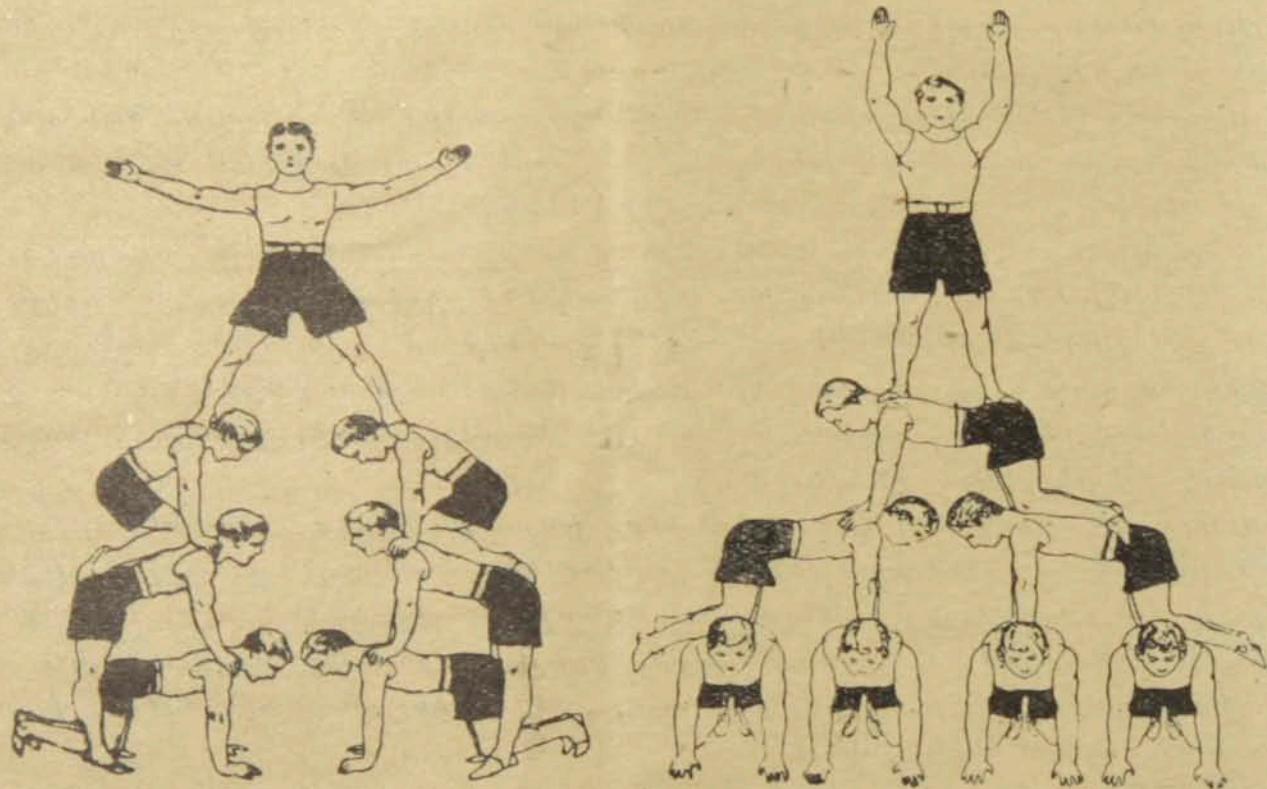

ԲՈՒՐԳԵՐ

— 00 —

Մարմնակրթանքի արուեստին, ձեւական մարզանքներու ճիւղերէն մին կը կազմէն « Բուրդերը »։ Բուրդ ըսելով կը հասկնանք խմբային փորձեր, որոնց մէջ մարզիկներ կը ստանան զանազան որոշ ձեւեր, պատկերացնելով կենդանի շինուածք մը, մի քանի յարկերով, որուն երկրաչափական ձեւէն՝ կը ստանանք « Բուրդ » ասացուածքը։

Այս անուանակոչումէն կը հասկցուի թէ՝ չէնքին ամենաբարձր մասը պէտք է հաստատուի խարիսխի կեղրոնական մասին վրայ, եւ թէ խարիսխի քովընտի

եւ շրջակայ մասերը, պէտք է ըլլան չափաւորապէս հաստատուն, համաչափ եւ ցած, այսինքն հաստատ գետնի վրայ։

Բուրդերը երեք զլլաւոր ձեւեր ունին. — Ա. Մարզիկները՝ մէկ զիծ ճակատ, զոր կը կոչենք հակառ – պատ. Բ. Մարզիկները՝ մէկ զիծ աջ եւ ձախ, զոր կը կոչենք քովընտի – պատ. Գ. Մարզիկները՝ երկու, երեք զծի վրայ, բազմանկիւն կամ շրջանակ, զոր կը կոչենք իրենց ձեւին համաձայն բազմանկիւն կամ շրջանակ։ Բուրդերը կը կազմուին առանց գործիքի կամ գործիքով։ Այս վերջին պարագային կարելի է գործածել, զուգահեռ յենարան, սանդուխ՝ պարզ կամ երկոտանի, աթոռ, փայտէ ձի, չուան, ձող, յենարան, եւ այլն։

Բուրգերու օգտակարութիւնը. — Մարմնակրթանքի այս ձեւական ճիւղի նպատակն է, մարզիկներու մէջ զօրացնել Փիզիքական թէ հոգեկան զանազան զատկութիւններ, ինչպէս՝ դիմացկունութիւն, չարքաչութիւն, մկաններու զօրութիւն, ճարսպիկութիւն, հաւասարակշռութիւն, քաջութիւն, համարձակութիւն եւ նոյն իսկ յանդգնութիւն։ Այս յատկութիւնները ձեռք բերելու հա-

մար, չափուած, ձեւուած ու յարատեւ, լրջախոհ աշխատանք հարկաւոր են, վտանգներէ զերծ մնալու համար:

Բուրգերը վտանգաւո՞ր են. — Ո՞չ, երբ բուրգերու վարիչը, լաւ մը տար-
րալուծէ իր պատկերը (ծրագիրը) եւ հատիկ հատիկ աչքէ անցընէ շինուածքը.
տեղին համեմատ մարդիկները դասաւորէ, մատնաւոր մարդանքներով զանոնք
պատրաստէ, երբ ամէն շարթու կանոնաւոր փորձեր կատարէ: Այո՛, երբ՝
բուրգերու վարիչը՝ առանց ուշադրութիւն ընելու ենթակային առողջական թէ
Փիզիքական կազմուածքին, առանց զայն պատրաստելու խումբէն ներս կ'առնէ
եւ հապճեպով՝ առանց լուրջ պատրաստութեան բուրգեր շինելու կը ձեռնար-
կէ, ո եւ իցէ հանգէսի մը ցուցադրութեան համար: Այդպիսիներէն կը խընդ-
րենք որ դդոյշ ըլլան:

Բուրգերու կազմութեան յաջողութիւնը կը կայանայ վարիչին եւ իր օղ-
նականներուն լրջախոհ կազմակերպչական ողիին մէջ, մարմնաւորթանքի յա-
րատեւ հետեւողութեամբ, նոյն խոկ ամենապարզ, երեք — չորս հոգինոց բուր-
գերու — կազմութեան համար:

(Դար.)

ՇՐՋԱՀԱՅԵԱՅ ԵՂՋԵՐՈՒ

ՍԿԱՌԻԱՏԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ

oo

4. — Շ Բ Զ Ա Ն Ա Կ

Սկառուաները խոշոր շրջանակ մը կը կազմեն, ձեռք — ձեռքի բոնած : Խում-
րին վարիչը կը հրամայէ « աջ դարձ » : Իւրաքանչիւր սկառու իր կանգնած տե-
ղը քարերով եւ կամ փայտերով մէկ — մէկ նշան կը դնէ : Ապա, վարիչի աղ-
դանշանին վրայ, բոլորը մէկ կը վաղեն իրարու հատեւէ, շրջանակին շուրջ :
Վարիչը յանկարծ սուլիչի կը փչէ եւ սկառուաները կենալով՝ իւրաքանչիւրը
անոնցմէ անմիջապէս կը նստի իր առջեւը գտնուած ո եւ է նշանի առջեւ : Նշան-
ներուն թիւը սկառուաներու թիւէն մէկ հատ պակաս կ'ըլլայ, որով սկառու մը
ոտքի վրայ կը մնայ : Ոտքի վրայ մնացող սկառուը դուրս կ'ելլէ խաղէն : Անոր
տեղը քար մը դուրս կը հանեն շրջանակին եւ վարիչին աղղանշանին վրայ,
սկառուաները նոյն ձեւով կը շարունակեն խաղը, միշտ դուրս ելլող տղուն հետ
քար մըն ալ դուրս հանելով : Վերջին մնացող սկառուար կ'ըլլայ խաղին հերսոր :

5. — Ռ Ի Ղ Ի Ղ Ք Ա Լ Ե Լ

Սկառուաները մէկ շարք կ'ըլլան : Ամէն սկառու իր կանգնած տեղը կը դնէ
ո եւ է նշան մը : Սկառուաներուն աչքերը կը կապեն սկառու . փողկատներով :
Ու վարիչին կողմէ տրուած աղղանշանին վրայ՝ բոլորն ալ 20 (եւ կամ աւելի,
վարիչին վափաքին համաձայն) քայլ յառաջ կը քալեն եւ կենալով ետ կը
դառնան եւ նոյնքան քայլ կը յառաջանան : Յետոյ իւրաքանչիւր սկառու կը
բանայ աչքերը (կը քակէ աչքերը կատող փողկատը) : Որ սկառուը որ ճիշդ
իր նշան դրած տեղը կը դանուի եւ կամ ամէնէն աւելի ժօտ անոր՝ կը շահի
խաղը : Այս խաղը կրնան աղջիկ սկառուաներն ալ խաղալ :

6. — ԳԼԽԱՐԿԻ ԳԱԻԱԶԱՆԻ ՎՐԱՅ ԴՆԵԼ

Սկառուաները երկու հաւասար խումբերու կը բաժնուին եւ կը կանգնին
իւրաբէ 60 (եւ կամ աւելի) քայլ հետո դիմերու վրայ : Երկու դիմերու ճիշդ

մէջտեղը կը դեռեզուի սկառւու. գաւազան մը (հողին մէջ մտած, որովէս զի կենայ) : Վարիչին կողմէ տրուած ազգանշանին վրայ, Երկու խումբերէն մէկ՝ մէկ սկառւու կը վազեն առաջ դէպի գաւազանը եւ ձեռքերնին բանած դլխարկնին կը ջանան իրարմէ առաջ գաւազանին վրայ դնել: Ով որ աւելի առաջ դնէ դլխարկը գաւազանին վրայ, ան կը շահի եւ միւսը գուրս կ'ելլէ: Միւս սկառւուները կը շարունակեն խաղը նոյն ձեւով: Որ խումբին սկառւաները որ բոլորն ալ դուրս ելլեն, այն խումբը կը կորսնցնէ եւ միւս խումբը կը շահի:

Հայացուց՝ ԳՐ. Խ. ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

Պուրկապ

(Սկս. Փոխ – Խմբապետ)

ՀՈՒՐԵՐ ՓԱՌԻԶԲ ՄԿՇՈՒՏԵՐԷՆ

« Փարիզ » խումբի տարեկան թէյասեղանը որ սարքուած էր « Փարիզ » հոյլի գայլիկներու մասնակցութեամբը ի պատիւ ծնողքներուն՝ տեղի ունեցաւ մտերմական ջերմ մթնոլորտի մը մէջ, Սանթոր էնթէոնասիոնալի սրահը, դեկտեմբեր 8-ին՝ 1934:

Յարդանքի այս գեղեցիկ արտայայտութեան արդարեւ սիրով պատասխանած էին ծնողքները, ցոյց տալով խօսպէս այն հետաքրքրութիւնը որ կը տածեն հայ նորահաս սերունդի բարոյական յեղաշրջման եւ այն արժէքը որով դիտեն զնահատել անոր երախտազիտական զգացումը:

Հանդէսը բացուեցաւ « Յառաջ Նահատակ »ով:

Խումբի խմբապետ եղբ. Սերոր Սերորեան յստակ ոճով մը ներկայացնելէ յետոյ խումբի տարեկան գործունէութիւնը իր բոլոր անցքերուն մէջ՝ ծանրացաւ ծնողքներու եւ խումբի միջեւ սերտ կապակցութեան մը հաստատման խնդրին շուրջ, եւ խնդրեց ներկաներէն որպէս զի այսուհետեւ աւելի ոգեւորութեամբ փարին այս խիստ օգտակար եւ նոյնքան անհրաժեշտ շարժման, ի սպաս զնելով իրենց թէ նիւթական եւ թէ բարոյական աջակցութիւնը:

Եղբ. խմբապետին այս յուղիչ և միանգամայն սրտապնդիչ տեղեկատուութիւնը խումբի տարեկան գործունէութեան վրայօք՝ լաւ տպաւորութիւն թողուցած էր ներկայ ծնողքներուն վրայ, որմէ վերջ տեղի ունեցան գայլիկներու եւ սկառւուներու կողմէ արտասանութիւններ, կենդանի պատկերներ, հետաքրքրական անակնկալիներ, եւ մէջ ընդ մէջ՝ սկառւական զուարթ բացազանչութիւններ :

Խօսպէս հարազատ մթնոլորտ մըն էր ստեղծուած այդ համեստ սրահէն ներս, ուր փոքրիկներու խանդավառութեան հետ տարէց սերունդի յոյսի ներշնչումը կը նոյնանար պատանի հողիներու անհունին:

Եղբ. խմբապետի հրաւերով եղբայր Վահան Քէրէսթէճեան, խմբապետ « Փարիզ » հոյլին, խօսեցաւ գայլիկներու դաստիարակչական հարցին շուրջ: Նախ շեշտելէ յետոյ քաղաքակրթական այն մեծ արժէքը որ վերապահուած է կնոջ ընկերային կեանքին մէջ՝ ներկայացուց այն զովեստի արժանի դի-

րը որ կատարած է Հայ կինը մեր ազգին կենաց մէջ, և մաղթեց որ հեռաւոր ու մերձաւոր անցեալի այդ պատկերը, յաւղիչ ու միանգամայն սրտապնդիչ, միշտ մնայ արժանի Հայ մայրերու լուրջ ուշադրութեան, վերջացնելով իր խօսքը՝ կոչ ուղղեց յարգելի ծնողքներուն որպէս զի մէծցնեն իրենց զաւակները իրբեւ ճշմարիտ ու աղնիւ Հայեր, այնպիսի Հայեր որ իրենց Հայութեան հաւատարիմ մնալով հանդերձ պարկեցաւ ու օգտակար զառնան ուր որ ալ դանուին :

Թէ յասեղանի վերջաւորութեանը՝ տեղի ունեցաւ սկառւաներու կողմէ

- 1) Փարիզի երեցները դէպի Մօն - Պլան : 2) Ազգ. Սկառւա - Պետ եւ ֆրանս. Շրջ. Սկառւա - Պետը իրենց հետեւորդներով քննական այցելութեան նամքուն վրայ : 3) Նոյնի եւ եղբ. Կարօ Ռւշագլեան Մարսիլիոյ պետերով : 4) Փարիզի սկառւաները ի Սէն - Ֆօրիօզ :

Կոչուած «Բարձրացիր ու բարձրացուր » խիստ խորհրդաւոր պահի հանդիսաւորութիւնը : Ծնողքներ ուշադրութեամբ կը հետեւէին այս արարողութեան : Սրահը խոր լուսութեան մէջ, գայլիկներ եւ սկառւաներ անշարժ, պատրաստ վիճակի մէջ, իսկ առաջնորդներ եւ վարիչներ բեմի վրայ, նոյնպէս պատրաստ գիրքի մէջ : Խմբագետ եղբ. Սերոբեան այս խորհրդաւոր հանդիսաւորութիւնը բացաւ խօսելով Հ. Մ. Լ. Մ. ի սկառւական գործունէութեան անհրաժեշտութեան եւ մէն մի սկառւատի, առաջնորդի եւ վարիչի զոհաբերութիւն պահանջող պարտականութիւններու վրայ, եւ վերջացուց իր խօսքը իրր պատզամձգելով սա հետեւեալ այնքան գեղեցիկ բնարանը « վասքը ոշինչ է, ծառայելլ ամէն բան է » : Այսպէս ըսելով աստիճանի բարձրացում տուաւ եղբայր Նու-

պար Մինթահնձեանին (սկառուտ – առաջնորդ) , մինչ սկառուտներ եւ զայլիկներ պատուի էին առած :

Այս աստիճանի բարձրացման խորհրդաւոր արարողութեան յաջորդեց սկառուտական զանազան բացազան չութիւններ :

Մնողքներ՝ հանգիստես հայ պատանիներու այս ոգեւորիչ խանգավա – ռութեանց , իրենց գոհունակութիւնը կը յայտնէին խումբի խմբագետին , ինչպէս նաև ամբողջ առաջնորդական կազմին , որ իրենց անկարելին ի զործ կը դնէն , ներկայ տաղնապալի շրջանին , ի խնդիր պատանի սերունդի հայեցի դաստիարակութեան , եւ թէ Հ . Մ . Լ . Մ . ի սկառուտական շարժման մէջ կը տեսնէն հայ ժողովուրդի ապագայ յաջողութիւններու երաշխիքը :

Փարիզ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

* * Նոր ընծան . — Էլ մը կապուտած էր Յ մեղրնոց չուանի մը , իր մէ 12 մեղր հեռու կար խոտի դէզ մը , որուն կ'ուզէր հասնիլ , ի՞նչպէս ըրաւ :

Ա . կարգի սկառուտը . — Անտարակոյս փրցուց :

Նոր ընծան . — Օ՛չ ոչ , պարզապէս դէպի խոտը քալեց եւ կերաւ զայն :

Ա . կարգի սկառուտը . — Բայց ըսիր թէ Յ մեղրնոց չուանի մը կապուտած էր :

Նոր ընծան . — Այո՛ , բայց տե՛ս , չուանը ըսնի մը կապուտած չէր :

* * Բժիշկին յանձնաբարութիւնը :

Բժիշկը . — Յանձնաբարութիւններու կէտ առ կէտ զործազրեցի՞ք :

Հիւանդը . — Այո՛ , օրը երեք լոգանք ըրի :

Բժիշկը . — Երեք ի՞նչ ...

Հիւանդը . — Երեք լոգանք՝ շիշին վրայ գրուած բացատրութեան համաձայն :

Բժիշկը . — Տարօրինակ բան ի՞նչ գրուած էր ... կարծեմ սխալմունք մը պատահած է :

Հիւանդը . — Շիշին վրայ գրուած էր որ՝ դեղը պէտք է օրը Երեք անգամ առնել ջուրի մէջ ... :

* * Մարդկութեան պատիւը պիտի ըլլայ այն ազդը , որուն անհատները լաւ սկառուտներէ կաղմուած պիտի ըլլան : Աշխարհի ճանչցած բարոյական ուժերէն ամենամեծը պիտի ըլլայ այն :

Լորտ Ռոզալին

* * Սիրէ հայրենիք (Հայաստանը) Երկրորդ մօրդ նման :

* * Թող ուրիշ երիտասարդներ եւ պատանիներ իրենց թանկագին առողջութիւնը եւ բարոյականը տկարացնեն գէշ միջավայրերու եւ մթնոլորտի մէջ , սկառուտները բնութեան մաքուր զաւակներն են , առողջ կեանքը կը խայտայ անոնց կուրծքերուն մէջ եւ բարոյականը կ'ամբանայ անոնց հոգիներուն մէջ օրէ օր :

* * Մարդիկ աւելի բարի պիտի ըլլային եթէ քիչ մը աւելի զուարթ ըլլաւ աշխատէին :

ՓՈԽԱՆ ԱՏԱՅԱԳՐԻ

Փարիզ, Կ. Նիկոլեանի միջոցաւ՝	
Թաղէոսեան Շառլ	5 —
Քաղեան Ժան	20 —
Գույումնեան	20 —
« Նուազի » Գայլիկներէն	32.50
« Ալֆորդի » Սկառտներէն	19.50
« Փարիզի » Սկառտներէն	50 —
« Կոնէսի » Սկառտներէն	7.50
« Շավիլի » Գայլիկներէն	10.50
Պէօքէֆնեան Պիսէն	15 —
Նարկիզնեան Օննիկ	20 —
Պրազիլ — Սաօ — Բառւլօ	
Ք. Թիւֆէնինեանի միջոցաւ	115 —
Կիւլպէնիեան	20 —

ՄԵՐ ԸՆՏԱՆԵՐԸ

Եղբայր Եղուարդ Մհացականեան ամուսնացած ընդ Օր. Մարի Աւագեանի, 20 Յունիուր 1935, Մարսէլ:

Հ. Մ. Բ. Մ. ի Մարսիլիոյ Ենթաշրջանի Վարչուրինը իր բոլոր անդամներով, ինչպէս նաև « ՀԱՅ ՄԿԱՐԻ Տ » ի լուազոյն մաղքանիները :

ՆԱՄԱԿԱՑՈՒԹ

Զահլէ, Ա. Կարապետեան, ստացամիք, կարգադրուած է:

Ոռւմանիոյ Շրջ. Վարչ. — Ատացանք ձեր նամակը: Արդէն այդ ուղղութեամբ աշխատամիքի սկսուած է: Հանեցէք հասցէ դրկել:

« ՀԱՅ ՄԿԱՐԻ Տ » հանդէսի ներկայ կողքին պատկերը վերջնական ու անփոփոխ պիտի մնայ այլ եւս:

**Հ. Մ. Լ. Մ. Ի ՓԱՐԻԶԻ
ՍԿԱՌԻԱ.ՏԱԿԱՆ ՄԱՄԱՃԻՂԻ**

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՂԵՍԸ 24 ՄԱՐՏ 1935-ԻՆ

THÉATRE RENÉE MAUBEL

40, Rue de l'Orient - PARIS

Métro: Blanche